

MOWI ASA
Postboks 4102 Sandviken
5835 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mathias Høgseth Strømmen, 71258548

Vedtak om tillatelse til landbasert oppdrett av laks, ørret og regnbueørret ved lokalitet Nordheim i Aure kommune

Vi viser til oversendelse av fra Møre og Romsdal fylkeskommune med søknad av 23.08.22. Søknaden var klar til behandling 27.10.2022.

Vedtak

Statsforvalteren i Møre og Romsdal gir med dette tillatelse etter forurensningsloven til produksjon av settefisk for laks, ørret og regnbueørret på 9000 tonn i året ved lokalitet 12474 Nordheim. Tillatelsen med de vilkår som hører med, følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i lov 1981-03-13 Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16, og er endret med medhold av § 18 pkt. 5. Merk også at vedleggene i tillatelsen er en del av de juridiske kravene til bedriften.

Tillatelsen erstatter tillatelse gitt den 23.12.2019 med vår referanse 2019/991.

For saksbehandling av søknad om tillatelse er det vedtatt et gebyr på kr 112 300,- Dette er med hjemmel i forskrift 06.06.2004 om begrensning av forurensning § 39-4.

Frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Program for målinger- og beregninger av utslipp	01.11	10.1
Program for resipientovervåkning	01.11	11.2
Plan for slamhåndtering	01.11	10.1
Strandsoneundersøkelse	Etter at produksjonen utvides	11.2
Punktutslippundersøkelse	Etter at produksjonen utvides	11.2

Om saken

Mowi Norway AS søker om tillatelse til produksjon av settefisk av laks, ørret og regnbueørret ved anlegget Nordheim i Aure kommune. Det er planlagt en maksimal årlig produksjon på 9000 tonn fisk, tilsvarende 4.2 millioner fisk med snittvekt på 750 gram i tre puljer årlig. Det er beregnet å bruke 9000 tonn fôr årlig. Anlegget har tidligere hatt tillatelse til produksjon av 20 millioner fisk per år. Det har vært flere utvidelser ved anlegget siden anlegget ble startet i 1982. Anlegget har ved utvidelsene gått over fra å være et gjennomstrømningsanlegg til et RAS-anlegg (resirkuleringsanlegg). Anleggets vannkilde er Sagvikvatnet og Hållåelvea. Vannforsyningen består av 99,9 % resirkulert vann, og 0,1 % nytt vann. Dette tilsvarer 500 liter nytt vann i minuttet. Utvidelsen vil medføre økt bruk av ferskt vann, men under 1 m³/min. NVE har uttalt at vannuttaket er innenfor rammene til konsesjonen gitt. Det brukes også saltvann i produksjonen, og det er derfor også eget innløp for saltvann.

Søker vurderer at kunnskapsgrunnlaget for anleggets påvirkning på naturverdiene er godt. Det blir vurdert at utvidelsen ikke vil medføre negative virkinger for det omkringliggende lokale biologiske mangfoldet, eller for brukerinteresser som friluftsliv, vannforsyning eller kulturminner.

Anlegget skal bestå av 8 RAS avdelinger, der 3 avdelinger utgjør det eksisterende anlegget.

Avløpsvannet slippes ut i sjø fra flere avløpsledninger på 10, 16 og 18 meters dyp. Avløpet fra RAS-anlegget skal bestå av to deler, avløp fra overskuddsvann/spedevann og avløp fra rejektivann fra slambehandlingsanlegget. Slambehandling skjer ved at spylevann fra trommelfiltre går til en plateseparator/lamellfortykker, der det rensede vannet går videre til fosforfelling og denitrifisering før det returneres til produksjonskarene. Slammet fra plateseparatoren pumpes i løpet av 15 minutter en gang i døgnet over til en 100 m³ stor tank, hvorfra slambehandlingsanlegget henter slammet for kontinuerlig videre behandling fram til ca. 25 % tørrstoffinnhold

Høring, kommunens behandling og uttaler fra andre myndigheter

Søknaden har ligget på høring i Aure kommune i perioden 13.08.2022 til 13.10.2022. Det kom en høringsuttalelse til søknaden. Uttalelsen kom fra Forum for natur og friluftsliv Møre og Romsdal og omhandlet:

- Utslippet til Imarsundet
- Den beste tilgjengelige teknikken for rensing
- Påvirkningen på fiskeplasser i Imarsundet
- Nyttiggjørelsen av det oppsamlede slammet
- Energibruken av et større anlegg

Aure kommune tilrådte 19.10.2022 at MOWI ASA gis konsesjon for utvidelse av settefiskproduksjon fra 4000 til 9000 tonn årlig.

Aure kommune har både i kommuneplanens arealdel og i strategisk næringsplan uttrykt vilje til å legge til rette for at aktører innenfor oppdrettsnæringa skal kunne utvide sin virksomhet og tilstedeværelse i kommunen. Aure kommune skriver at omsøkt konsesjon er i tråd med reguleringsplan for område.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet region midt vurderer at omsøkt utvidelse av akvakurtillatelsen ikke vil medføre noen negativ effekt for fiskeriinteressene i forhold til arealbruk i sjøområdet utenfor lokaliteten.

Fiskeridirektoratet fortsetter at eventuell negativ påvirkning på det lokalt viktige gytefeltet for torsk i Imarsundet på grunn av økt utslippsmengde til resipienten blir tatt med i vurderingen av ny

tillatelse. Det forutsettes også at det stilles krav om tilstrekkelig rensegrad i forhold til planlagt produksjon og fôrforbruk.

Mattilsynet

Mattilsynet godkjente den 27. april 2023 utvidelse av anlegget.

Begrunnelse for vedtak om tillatelse

Utslippene fra et oppdrettsanlegg består av store partikler (spillfôr og fekalier), svevepartikler og oppløste stoff. De største partiklene vil sedimentere i umiddelbar nærhet av utslippspunktet og påvirke bunnforholdene her. Mindre partikler og oppløste næringsstoffer vil kunne gi virkninger lengre ut i resipienten. Utslippets størrelse og karakter sammen med resipientens evne til å spre og omsette materialet avgjør i hvilken grad det oppstår skadelige effekter.

Til forskjell fra åpne merdanlegg er utslippet fra landbaserte anlegg konsentrert i et utslippspunkt, oftest nærmere land enn åpne merder. Dette øker risikoen for lokal påvirkning. Samtidig er mulighetene til å redusere utslippet ved bruk av renseteknologi til stede.

Forhold i vannkilden

De fysiske forholdene, som vannføring og oppvekst- og vandringsmuligheter for fisk, vurderes etter annet regelverk og er ikke behandlet i dette brev. Uttaket av ferskvann vil imidlertid påvirke resipientforholdene i ferskvannskilden og dette skal vurderes etter forurensningsregelverket. Anlegget har konsesjon til vannuttak fra NVE, med blant annet krav til minstevannføring. Det er ikke kommet fram opplysninger om utslipp til vannkildene eller andre forhold som krever at det stilles strengere vilkår til bruk av vannkildene enn det som foreligger i NVEs konsesjon.

Utslipp og resipientforhold

Den omsøkte produksjonen vil generere betydelig mengder løste og partikulære avfallsstoffer. Fiskeslam inneholder blant annet mye fosfor. Fosfor er satt opp på EUs liste over kritiske råvarer og det er en global utfordring å utnytte fosforressursene bedre. I Norge er potensialet størst knyttet til fiskeslam, jf. Miljødirektoratets rapport M-351 – 2015. Det er å regne som beste praksis å rense utslipp fra settefiskanlegg over en viss størrelse og utnytte ressursene i slammet. Krav om dette vurderes ved alle søknader om utslippstillatelse i Møre og Romsdal.

Det er i søknaden beregnet hvor mye avfallsstoffer som dannes og oppgitt en forventet rensegrad for det planlagte renseanlegget. Renset utslipp er anslått til å inneholde 555 tonn organisk stoff målt i TOC (Total Organic Carbon), 287 tonn total nitrogen og 48 tonn total fosfor årlig. Statsforvalteren vurderer den planlagte rensegraden til å være innenfor det som kan forventes i et slikt anlegg, men er usikker på hvilken grad Imarsundet vil bli påvirket av det økte utslippet. Miljøundersøkelser i etterkant av utvidelsen vil være viktig for å få et bilde på om rensegraden er tilstrekkelig.

Anlegget har utslipp til Imarsundet med vannforekomstID 0303021101-C. Imarsundet er karakterisert til å være en oksygenfattig fjord og har middels dype terskler i begge ender. Strømforhold under tersklene forventes da å være dårlig. Imarsundet er klassifisert til god økologisk tilstand, men dårlig kjemisk tilstand. Prøver for kjemiske kvalitetselementer ble tatt i forbindelse med utfylling i sjø ved anlegget. Etter utfylling ble disse sedimentene tildekket. Den kjemiske tilstanden er derfor ikke representativ for hele vannforekomsten.

Foruten settefiskanlegget på Nordheim er det ingen andre store påvirkninger på resipienten.

Avløpsvannet fra anlegget slippes ut i sjø fra en rekke ulike avløpsledninger. Fra avdelingene RAS 1 og 2 går det i dag ut 6 stk. 280 mm ledninger til omtrent 16 m dyp. Fra RAS 3 går det ut en 710 mm ledning til 18 meters dyp. Det etableres nå avløpsledning fra de nye RAS 4-6 avdelingene med 710 mm til ca. 18 meters dyp, og det planlegges ny 710 mm også til ca. 18 meters dyp fra de nye RAS 7+8 postsmoltavdelingene i nord.

Det er i søknaden lagt ved to undersøkelser av punktutslipp, en fra 2017 og en fra 2022. Strømmålinger ble utført av Havbrukstjenesten AS fra 19.03.09 til 16.04.09 og det er i 2022 utført en modellering av spredningen av utslippet.

Det er søkt om en økning i årlig produksjon fra 5000 tonn til 9000 tonn fisk. I dag kjenner vi til belastningen på vannmiljøet utenfor anlegget ved en produksjonsmengde på 1000 tonn i året uten rensing (2017) og 2276 tonn i året med rensing (2021). Utslippsmengden vil være betraktelig større ved en produksjon på 9000 tonn årlig selv om rensesgraden er høyere. For å undersøke resipientens tåleevne ville det vært svært positivt å kunne overvåke resipienten ved en gradvis økning i utslippet. I søknaden er det ingen informasjon om når anlegget kan forvente å nå full produksjon.

Det søkes om rensing av avløpet som vil motvirke økt belastning på resipienten. MOWI AS opplyser at anlegget planlegges med trommel-filtre med lysåpning 40 µm og at anlegget vil kunne ha en rensesgrad på 10% av benyttet fôrmengde. Oppnåelig rensesgrad for organisk stoff (TOC) er oppgitt til 40%. Det er oppgitt et beregnet utslipp etter rensing på 555 tonn TOC, 287 tonn nitrogen og 48 tonn fosfor. Det stilles krav om rensing i denne tillatelsen som minst skal oppnå 50 % reduksjon av suspendert stoff og 40 % reduksjon av organisk stoff.

Statsforvalteren finner det rimelig å stille vilkår om rensing for å sikre god ressursutnyttelse og beskytte resipienten. Det stilles videre vilkår om overvåkning av tilstanden i resipienten. Dersom tilstanden forringes utover det som aksepteres i denne tillatelsen, skal virksomheten vurdere om rensesgraden skal økes, produksjonen senkes eller at utløpet flyttes.

Miljøtilstand

Det er utført resipientundersøkelse i 2017 og i 2022 der det er brukt C-undersøkelse som utgangspunkt. Formålet med disse var å beskrive miljøtilstand i område basert på vann, sediment, kjemi og bunndyrsundersøkelser.

I 2017 ble alle stasjoner klassifisert til tilstandsklasse «god» for bunnfauna. Støtteparameterne viste indikasjon på organisk belastning ved en av prøvepunktene. Alle stasjoner ble gitt beste tilstandsklasse for kobber, sink, pH, redokspotensial og oksygen. I produksjonen for 2017 ble det brukt rundt 1000 tonn fôr.

I 2022 viste faunaresultatene svært gode forhold i influensområde rundt Nordheim. Støtteparameterne viste også gode resultater. For året 2021 ble 2048 tonn fôr brukt i produksjonen.

Strøm

Det er gjennomført strømmålinger i perioden 19.03.2009 - 16.04.2009 av Havbrukstjenesten AS. Målingene viser en god strøm i overflaten med et gjennomsnitt på 3.3 cm/sek og 10.4 % strøm under 1 cm/sek. I overflaten er hovedstrømretning mot nord. Strømmen på 9 m dyp er dårlig med et gjennomsnitt på 1.3 cm/sek og 79.4 % strøm under 1 cm/sek. Dominerende retning på 9 meter er nord og nordøst. Ved bunnen (15 m) er strømmen også dårlig med et snitt på 1.3 cm/sek og 84.1 % strøm under 1 cm/sek.

Det er god vannutskifting i det øvre vannlaget, med klar hovedstrøm ut av fjorden i nord. Ved 9 meter og ved bunnen er det lav vannutskifting, men noen strømtopper over 10 cm/sek er positivt. Det er også utarbeidet en modellering av spredningen av utslipp av Åkerblå i 2022. I modellen er strømmen rundt lokaliteten simulert og Åkerblå skriver følgende: «I overflaten er den dominerende strømmen mot nord, ut av Imarsundet. I dypet er det svakere strømhastighet med noe mer varierende retning, men dominerende strøm mot sørøst i det dype bassenget utenfor lokaliteten.» Åkerblå viser til usikkerhet knyttet til målingene gjort i 2009 med rotormåler som kan slite med å fange opp de svakeste og sterkeste strømhastighetene. Simulert hastighet for 3 og 9 meter viser bedre strømforhold enn de fysiske målingene. Med et gjennomsnitt på 12.8 cm/s for 3 meter og et gjennomsnitt på 7.3 cm/s for 9 meter. Åkerblå sammenligner ikke 15 meters dybden pga. for stor usikkerhet i målingene til Havbrukstjenesten AS.

Modelleringen av utslippet viser at pga. tetthetsforskjeller vil utslippsvannet nå overflaten før det er likevekt med de omliggende vannmassene. Spredningen vil så skje i stor grad langs land på vestsiden av Imarsundet.

Vi vurderer at strømforholdene er akseptable for å kunne tillate den omsøkte biomassen.

Vannforvaltning

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand. Den økologiske tilstanden i vannforekomsten er i dag god og det forventes at miljømålet nås i planperioden. Vannforekomsten har dårlig kjemisk tilstand på grunn av forurenset sjøbunn i nærheten av anlegget. Sjøbunnen har blitt tildekt ved utfylling og den kjemiske tilstand representerer da ikke tilstand for hele vannforekomsten.

Klassifiseringen av den økologiske tilstanden er basert på punktutslippsundersøkelsene gjort i forbindelse med utslippstillatelsen. Modelleringen av utslippet til Imarsundet peker på at det vil være en lokal økning i konsentrasjonen av fosfor og nitrogen rundt utslippspunktet. De maksimale konsentrasjonene vil holde seg på vestsiden av Imarsundet, og spres i hovedsak mot nord eller sør langs land mens det fortynnes.

For å unngå at vannforekomster havner i moderat eller dårligere tilstand, er det viktig å overvåke vannmiljøet. I dokumentasjonsvedlegg til søknaden er det gjort en vurdering etter vannforskriftens §12, men dette er kun relevant for ny aktivitet eller nye inngrep som fører til forringelse i en vannforekomst fra svært god til god tilstand.

Det er vanskelig å forutsi hvordan utvidet aktivitet ved lokaliteten vil påvirke vannforekomsten. Ut fra tilgjengelig kunnskap om fiskeoppdrett generelt, ansees det å være noe risiko for at tilstanden reduseres til dårligere enn god. For å holde seg innenfor kravene i vannforskriften må vannforekomsten overvåkes nøye, spesielt i tiden rett etter økningen i produksjonen. Det skal derfor gjennomføres punktundersøkelse og strandsoneundersøkelse hyppigere enn vanlig, samt visuell undersøkelse med ROV (kapitel 11.2 i tillatelsen).

Naturmangfold

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) stiller krav til kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet. Søknaden med vedlegg vurderes å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlaget sammen med tilgjengelige data i nasjonale databaser (Naturbase og Fiskeridirektoratets kart).

Av naturverdier er det i Imarsundet er det registrert gytefelt for torsk og flere registreringer av naturtypen «større tareskogsforekomst» i sundet. I artsdatabanken er det registrert flere observasjoner av forskjellige sjøfugler som gråmåke, tjeld, skarv, ærfugl og makrellterne. Det er ikke ventet at utslippet vil påvirke disse verdiene i særlig grad.

Det er ikke registrert andre påvirkninger på resipienten. Det er ikke ventet at den samlede belastningen på resipienten blir uakseptabel, jf. naturmangfoldlovens § 10.

Kartlegging av naturmangfold i marine miljøer er generelt dårlig. Kunnskapen om effekter fra oppdrettsvirksomhet er heller ikke fullstendig, og forskning kan så langt ikke gi fullstendig svar på hvilke effekter utslipp av næringssalt og fremmedstoff kan ha på naturmangfoldet. Etter naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet, skal det ved mangel på kunnskap tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren vurderer tiltaket som tilstrekkelig dokumentert til at det ikke kan legges vesentlig vekt på føre-var-prinsippet.

Etter naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 skal det benyttes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder og kostnader ved å begrense skade på naturmangfoldet skal dekkes av tiltakshaver. Det stilles i denne tillatelsen vilkår om rensing og krav til plasseringen av utslippspunktet. Selv om risikoen for skade i utgangspunktet vurderes som liten, anses det som rimelig, og i tråd med beste praksis for oppdrettsanlegg, at resipienten overvåkes for å dokumenter tilstanden. Det stilles krav om at god tilstand i resipienten opprettholdes.

Slam og avfall

Anlegget vil ved full produksjon og rensegrad tilsvarende 10% av benyttet fôrmengde genere 3240 tonn slam i året ved 25% tørrstoff. Dette vil være 810 tonn tørket slam i året. Det presenteres i søknaden flere alternative løsninger for videre håndtering av slammet, men endelig løsning er ikke bestemt. Det stilles i denne tillatelsen vilkår om at slamhåndtering skal foregå innenfor gjeldende krav og uten sjenerende lukt eller utslipp. Slammet skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs og virksomheten må utarbeide og oversende en plan for slamhåndtering og disponering før oppstart. Det stilles i tillatelsen også vilkår som skal sikre best mulig håndtering av avfall (pkt 8.2).

Konklusjon

Statsforvalteren mener at rensing av utslippet sammen med hyppig overvåkning av resipienten vil gi tilstrekkelig sikkerhet mot alvorlige eller irreversible miljøeffekter. Dette sammenholdt med de positive samfunnsmessige forhold rundt oppdrettsnæringen, gjør at Statsforvalteren finner det rimelig å gi tillatelse etter forurensningsloven på visse vilkår.

Generelle forutsetninger for tillatelsen og informasjon om regelverk og gebyr

Internkontroll

Det er en forutsetning at bedriften har en internkontroll som tar hensyn til bedriftens plikter til å hindre forurensning av ytre miljø, og som sikrer at bedriften oppfyller de kravene som går fram av lover, forskrifter og utslippstillatelse.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til nettstedet www.regelhjelp.no.

Endringer eller tilbakekalling av tillatelsen

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tvangsmulkt og straff

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Ved avvik fra tillatelsen eller forurensningsloven kan Statsforvalteren gi pålegg om igangsetting av tiltak for å rette opp avvik, jf. forurensningsloven § 7, siste ledd. Dersom pålegget ikke blir fulgt opp, kan Statsforvalteren fatte vedtak om tvangsmulkt til staten, jf. § 73, eller sørge for igangsetting av tiltak, jf. § 74.

Erstatningsansvar

At forurensningen er tillat, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Vedtak om gebyr for saksbehandlinga.

På bakgrunn av de opplysningene som virksomheten har gitt i søknaden, er saksbehandlingen plassert under gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Det betyr at MOVI ASA skal betale et gebyr på kr 112 300 for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli sendt ut fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klagerett

Statsforvalterens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om Statsforvalterens vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Klager som kommer inn etter denne fristen kan ikke påregnes å bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket skal ikke gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Klage på gebyr blir ikke gitt oppsettende virkning. Det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med ovenstående. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med visse begrensninger har partene rett til å se saksdokument etter forvaltningslova §§ 18 og 19. Statsforvalteren i Møre og Romsdal vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om saksbehandlingen.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
fagleiar - forureining

Mathias Strømmen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse til Nordheim

Kopi til:

**MØRE OG ROMSDAL
FYLKESKOMMUNE
MATTILSYNET**

**FISKERIDIREKTORATET
KYSTVERKET
AURE KOMMUNE**

Postboks 2500

**Felles postmottak
Postboks 383**

Postboks 185 Sentrum

Postboks 1502

Postboks 33

6404 MOLDE

2381 BRUMUNDDAL

5804 BERGEN

6025 ÅLESUND

6689 AURE

Tillatelse etter forurensningsloven til MOWI ASA for oppdrett av laksefisk ved lokalitet 12474 Nordheim i Aure kommune

Tillatelsen er gitt i medhold i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16. Tillatelsen med er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Dette tillatelsesdokumentet er oppdatert per 26.05.2023 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra bedriften og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for bedriftens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	MOWI ASA
Akvakulturlokalitet	12474 Nordheim
Postadresse	Postboks 4102 Sandviken, 5835 BERGEN
Kommune og fylke	Aure kommune i Møre og Romsdal fylke
Org. nummer (bedrift)	959352887
NACE-kode og bransje	03.211

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2019.0826T	Saksnummer: 2022/4126	Anleggsnummer: 1576.0071.02
Tillatelse første gang gitt: 2019	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 pkt 5: -	Sist endret: 30.05.2023

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Mathias Strømmen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
1	30.05.2023	1.	Rammen er endret fra 5000 til 9000 tonn årlig produksjon og rensekrav er endret til renseeffekt i prosent.

1. Ramme for tillatelsen

Tillatelsen gjelder forurensning fra landbasert oppdrett av fisk. Tillatelsen gjelder for produksjon av 9000 tonn fisk pr. år og bruk av 9000 tonn fôr pr. år. Produksjonen av postsmolt skal øke fra fra 250 gram til inntil 1 kg.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Nordheim
Lokalitetsnummer	12474
Kommune	Aure

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra bedriften som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Utslipsreduksjon skal være basert på miljørisikoanalyse som beskrevet i pkt. 9.1. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare eller unormale driftsforhold

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, også om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 9.4.

2.4. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Internkontrollen må inneholde rutiner for registrering og dokumentasjon av produksjon, forbruk av råstoff, avfall etc. Eventuelle avvik fra gjeldende krav, samt klager på utslipp, lukt eller støy, skal registreres. Tiltak for å rette opp avvik skal også registreres.

2.5. Føre-var-prinsippet, beste tilgjengelige teknikker og utskifting av utstyr

Anlegget skal etterleve forurensningslovens føre-var-prinsipp for å redusere miljøpåvirkningen av driften og forbruket av ressurser. Dette gjelder for alle interne produksjonsprosesser, samt rensing av avløp. Bedriften plikter som en del av sin internkontroll å holde seg oppdatert på de best tilgjengelige teknikker for bransjen (BAT)². Anlegget skal bruke beste tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader. Dersom bedriften planlegger utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensning på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, er det meldeplikt til Statsforvalteren³.

2.6. Nærmiljø

Den ansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av driften blir redusert til et minimum.

Alt av innsatsstoff, produksjonsenheter, avfall med mer som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte kan være en fare eller ulempe for miljøet skal være sikret mot tilgjengelighet fra uvedkommende.

Alle lagertanker for flytende tilsatsstoff, innsatskjemikalier eller avfall som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte være en fare eller ulempe for miljøet skal sikres mot overfylling og lekkasje. Tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m³ og for andre farlige kjemikalier/farlig avfall over 2 m³ er omfattet av særskilte krav gjennom forurensningsforskriftens kapittel 18.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsmengder

Utslippene fra oppdrettsanlegget er indirekte avgrenset gjennom produksjonsrammen i pkt. 1 og krav om rensing av avløpet i pkt. 3.2.3.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

² BAT-dokumentasjon for akvakultur foreligger per i dag i rapport fra Nordisk Ministerråd, TemaNord 2013:529, BAT for fiskeopdræt i Norden, <https://www.norden.org/no/node/58591>. Det finnes per i dag ingen oppdatert versjon av denne

³ Jf. forurensningsloven § 19.

Bedriften skal ha oversikt over typer og mengder av stoffer som slippes ut fra anlegget. Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Konstruksjon og drift av anlegget må være slik at avfallsmengden inn til renseanlegget reduseres i størst mulig grad. Renseanleggets effekt skal beregnes/måles i forhold til oppnådd reduksjon av organisk stoff og partikler, jf. pkt. 3.2.3 om renseanlegg og pkt. 10 om utslippskontroll.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1. Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseeffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.2.2. Fôring

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig.

3.2.3. Renseanlegg

Før utslipp til resipienten skal avløpsvannet renses mekanisk gjennom et primærrenseanlegg, mekanisk sedimenteringsanlegg eller annen type renseanlegg som oppfyller følgende rensekrav:

	Rensekrav	Måle-/beregningsparameter
Suspendert stoff	minst 50 % reduksjon	SS
Organisk stoff	minst 40 % reduksjon	Valgfritt målt i KOF, BOF _{5 el. 7} eller TOC

Utslippet til resipienten skal ikke overstige følgende grenseverdier:

Komponent	Spesifikt utslipp (kg per tonn produsert biomasse)	Renseeffekt i prosent
Total organisk karbon (TOC)	61.7	40%
Total nitrogen (Tot-N)	31.9	15%
Total fosfor (Tot-P)	35.3	35%

Andel død fisk må være med i beregningen av spesifikt utslipp.

Kravet om rensing skal være oppfylt fra første produksjonssyklus.

3.2.4. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslipp ikke overstiger grensen på 50 mg/l, fastsatt i forurensningsforskriften⁴.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Avløpsvannet skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig. Ved plassering må det tas hensyn til strøm- og bunnforhold for å sikre minst mulig negative effekter på resipienten. Det må innhentes nødvendige data for å kunne vurdere

⁴ Jf. forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann

plasseringen. Plasseringen skal være slik at påvirkning på fiskefelter, anadrom fisk sin vandring mot elveosen og andre naturverdier blir minst mulig. Det vesentligste av avløpsvannet skal i minst mulig grad ikke nå overflaten om sommeren og forurenset vann skal i minst mulig grad ikke bli ført inn til strandsonen.

Ved forringelse av tilstanden i resipienten utover det som aksepteres i denne tillatelsens, skal bedriften vurdere om utslippspunktet må flyttes, rensegraden økes eller produksjonen senkes.

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5. Medisiner/kjemikalier

Bruk og utslipp av medisiner, insekticid, desinfeksjonsmidler med mer skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og retningslinjer fra aktuelle myndigheter. Lager skal være utilgjengelig for uvedkommende og skal være sikret mot søl, lekkasje og uhell, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum. Ved fôring med medisinfôr skal mest mulig av fôrspill og ekskrement samles opp. Oppsamla fôrspill/ekskrement skal håndteres i samsvar med pkt. 8.

3.6. Sanitæravløpsvann

Avløpet fra anleggets sanitæranlegg skal skje i samsvar med kapittel 12 i forurensningsforskriften og søknad skal sendes til kommunen.

4. Utslipp til luft

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser, slamhåndtering og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Fôrlagring og fôrtillaging, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal skje på en slik måte at de ikke fører til urimelige luktulempes for naboer eller andre utenfor bedriften sitt område.

5. Støy

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyplager for omgivelsene. Aktiviteter som medfører fare for spesiell støy bør i størst mulig grad gjennomføres innenfor normal arbeidstid, dvs. mandag til fredag kl. 7-16.

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende bosteder, fritidsbosteder, utdanningsinstitusjoner, sjukehus, pleieinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller utregnet som fritt feltsverdi ved fasade som er mest rammet av støy:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23- 07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dB(A)) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære drift, inkludert intern transport på bedriftens område og lossing/lasting av råvarer og produkt. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av tilsatte ved bedriften er likevel ikke omfattet av grensene.

Selv om bedriften holder seg innenfor grensene, er det en plikt til å redusere støy mest mulig.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Bedriften skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet. Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette. Utfylling, graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer, medisiner og stoffblandinger som brukes i bedriften, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

8. Avfall og slam

8.1. Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av bedriften. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁶.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller søkes utnyttet til energiproduksjon. Slik utnyttelse må imidlertid skje i

⁵ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930.

overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen og annet regelverk.

Lagring av farlig avfall skal skje under tak og lageret skal være sikret mot tilgjengelighet for uvedkommende. Lagertanker for flytende avfall skal sikres mot søl og lekkasjer, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum, se også pkt. 2.6. Annen lagring av farlig avfall skal skje på ugjennomtrengelig fast dekke. Alle avfallstyper skal være varig merket med innhold og evt. faremerke. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall og skal ikke lagres lenger enn 12 mnd. og bedriften må kunne dokumentere at farlig avfall er levert til godkjent mottak.

8.2. Produksjonsavfall og slam

Død fisk, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper. Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv død av fisk.

Brenning, nedgraving, dumping i sjø, på fyllplass eller annet sted av slam, død fisk, fiskerester eller annet produksjonsavfall er ikke tillatt.

Avfallet skal behandles slik at det i størst mulig grad kan utnyttes. Oppsamla død fisk skal konserveres straks ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes. Alt avfall skal leveres behandlingsanlegg som er godkjent av myndighetene.

Alt slam fra renseanlegg m.m. skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. Bedriften må ha en slamhåndteringsplan i tråd med gjeldende regelverk. Levering må skje til godkjent mottak/bruk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m.

Frist for å sende inn slamhåndteringsplan er **før første produksjonsår på utvidet MTB**

8.3. Medisin- og kjemikalierester

Ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, insekticid samt andre miljøfarlige stoff inkludert emballasje skal samles og lagres forsvarlig før avhenting ved produsent eller annen godkjent instans. Det samme gjelder for oppsamlede fôrrester og ekskrement som inneholder antibiotika.

8.4. Håndtering av annet avfall

Emballasje o.l. samt alt anna avfall som ikke er omfattet av pkt. 8.1 til 8.3 skal mellomlagres på forsvarlig måte og leveres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper. Avfall må lagres slik at det ikke kan komme på avveie som følge av vind, bølger etc. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning

9.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved bedriften som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning fra bedriften og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette utslipps- og risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Bedriften plikter jevnlig føre tilsyn og kontroll med renseanlegg, fôringsutstyr med mer, slik at det kan drives mest mulig effektivt. Bedriften må blant annet drive forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservedelslager av de mest utsatte komponentene, jf. krav i internkontrollforskriften.

9.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som bedriften til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.4. Varsling av akutt forurensning

Brannvesenet (tlf. 110) skal varsles om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra landbasert virksomhet.

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig, og senest følgende arbeidsdag, underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

Unormale driftsforhold ellers, som ikke blir omfattet av definisjonen av akutt forurensning, skal varsles til Statsforvalteren så snart som mulig, og senest nærmeste følgende arbeidsdag. Statsforvalteren skal holdes skriftlig orientert om årsaken til hendelsen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkninger og hindre gjentakelser.

10. Utslippskontroll

10.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre beregninger og/eller målinger av utslipp til vann, og disse skal utføres slik at de blir representative for de faktiske utslippene. Utregninger av bedriftens utslipp skal være basert på fôrforbruk, biologisk produksjon og produsert mengde slam. Beregninger og/eller målinger må være egnet til å dokumentere at rensekravene i vilkår 3.2.3 blir etterlevd.

Beregninger og/eller målinger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes. Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Statsforvalteren kan

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingpunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder. Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

Måleprogram må sendes til Statsforvalteren innen **Før første resipientovervåkning**

Måling/beregning av utslippsmengder i foregående år skal innen 1. mars hvert år (fra 2024) rapporteres til Statsforvalteren.

10.2. Journalføring

Bedriften skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde
 - Total biomasse
 - Antall individer
 - Biomasse og antall produsert fisk siste år
- Fôrtype og fôrforbruk
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallsmengder og disponeringsmåter
- Bruk av
 - Antibiotika, type og mengde
 - Insekticid, type og mengde
 - Andre kjemikalier, type og mengde
- Resultat av utslippskontrollen i renseanlegget
- Mengde oppsamlet slam fra renseanlegget per år
 - Med antibiotika
 - Uten antibiotika
 - Mengden tørrstoff
 - Leveringssted og disponeringsmåte
- Resultat av miljøundersøkelser i resipienten

Journalen skal oppbevares ved anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

11. Krav til miljøtilstand og overvåkning av resipient. Rapportering til Statsforvalteren.

11.1. Krav til miljøtilstand i resipienten

Bunnpåvirkning fra oppdrett er størst ved utslippspunktet og avhengig av strømforholdene avtar påvirkningen raskt med økende avstand til utslippet. Utslipp fra akvakultur skal ikke føre til at organisk avfall akkumulerer over tid eller at gravende bunndyr ikke kan leve i nærsone til utslippspunktet. I influensområdet utenfor nærsone skal tilstanden for dypvannet, bunnfauna og sediment være *god*, tilstandsklasse II eller bedre, etter vannforskriften⁸ og tilhørende veiledere.

Utslipp fra akvakultur skal ikke gi dårligere tilstandsklasse i øvre vannlag om sommeren enn naturtilstanden.

⁸ Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) av 15.12.2006, nr. 1446

Strandsonen i nærheten av en lokalitet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.

11.2. Krav til overvåkning av resipienten

Bedriften skal overvåke sin påvirkning av resipienten etter en risikobasert overvåkningsplan. Prøvetaking og analyse skal utføres etter etablerte standarder.

Overvåkningen må være helhetlig og de ulike miljøundersøkelsene skal være integrerte. Det skal så langt det er mulig lages en felles rapport med en felles vurdering/drøfting om miljøtilstanden i resipienten.

Overvåkningsplan må sendes til Statsforvalteren innen **01.11.2023**.

Miljøundersøkelser skal utføres av kompetent organ med akkreditering for de aktuelle metodene. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som best mulig kartlegger bedriftens påvirkning.

Overvåkning skal i størst mulig grad være i henhold til vannforskriften⁸ og veileder for klassifisering av miljøtilstanden i vann⁹.

Minimumskrav for overvåkningen er:

- Sedimentering og bunnfauna skal overvåkes minst hvert 4.år. Første undersøkelse skal gjennomføres innen 1 år etter at anlegget er kommet i normal drift. Den andre undersøkelsen skal gjennomføres et år etter den første.¹⁰
- Prøvetaking skal skje på et tidspunkt da en forventer at belastningen på resipienten er høyest.
- Overvåkningen må minimum inneholde parameter som beskrevet i NS 9410¹¹ for C-undersøkelsen.
- Utførelse skal være i henhold til NS-EN ISO 16665¹² og NS-EN ISO 5667-19¹³
- Prøvepunktene må plasseres slik at de viser påvirkningen i en gradient med økende avstand fra utslippspunktet.
- Ved hardbunn eller sterkt skrånende terreng må bedriften vurdere annen undersøkelsesmetodikk og avtale dette nærmere med Statsforvalteren.
- Ved indikasjoner på redusert miljøtilstand skal Statsforvalteren varsles særskilt og oppfølgende prøvetaking iverksettes.
- Strandsonen skal overvåkes minst hvert 4. år. Første undersøkelsen skal gjennomføres innen 1 år etter at anlegget er kommet i normal drift.
- Visuell undersøkelse av bunnen i nærheten av utslippspunktet, som eksempelvis ROV undersøkelse i henhold til NS-EN 16260:2012¹⁴. Første undersøkelse skal gjennomføres innen 1 år etter at anlegget er kommet i full drift (9000 tonn).

⁹ Klassifisering av miljøtilstanden i vann. Veileder 02:2018 eller nyere veileder.

¹⁰ Produksjonen året før første undersøkelsen må være minimum 5000 tonn, da det ikke er hensiktsmessig å undersøke vannmiljøet ved lavere produksjon. Det skal også være en signifikant økning i produksjon, for å se utviklingen i vannmiljøet ved undersøkelse nr2, året etter

¹¹ Miljøovervåkning av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg, NS 9410:2016 eller nyere versjon, pkt. 6.4

¹² Vannundersøkelse. Retningslinjer for kvantitativ prøvetaking og prøvebehandling av marin bløtbunnsfauna

¹³ Vannundersøkelse – Prøvetaking - Del 19: Veiledning i sedimentprøvetaking i marine områder

¹⁴ NS-EN ISO 16260:2012 Vannundersøkelse: Visuelle bunnundersøkelser med fjernstyrte og/eller tauete observasjonsfarkoster for innsamling av miljødata

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende granskinger eller overvåking dersom Statsforvalteren finner dette er nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

11.3. Rapportering

Rapportering av miljøundersøkelser skal så langt som mulig følge krav i NS 9410 og må inneholde en faglig vurdering i forhold til miljøpåvirkning. Undersøkelser skal sendes til myndighetene via Altinn, der dette er mulig. Kopi av alle miljøundersøkelser som ikke sendes via Altinn, skal sendes til Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Alle resultater skal registreres på <http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i bedriften som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Statsforvalteren på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Energi

Bedriften skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målretta vurdering av tiltak som kan settes i verk for å oppnå mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i internkontrollen til bedriften, jf. punkt 2.4 og følge prinsippene og metodene gitt i norsk standard for energiledelse.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Listen blir fortløpende oppdatert og bedriften plikter å holde seg oppdatert: [Den norske prioritetslista for kjemikalier - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/tema/kjemikalier-prioritetslista)

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder	PFOS, PFOS-relaterte
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder	PFHxS, PFHxS-relaterte
C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA,

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat) DEHP

Bisfenol A BPA

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylfenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350

VEDLEGG 2

Avløp

SS	Suspendert stoff, partikler i avløpsvannet.
TOC	Totalt organisk karbon, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.
KOF	Kjemisk oksygenforbruk, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.
BOF₇	Biologisk oksygenforbruk over 7 døgn, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.

Støy

L_{den}	A-veiet lydnivå for dag-kveld-natt (day-evening-night), sammensatt av langstids A-veide gjennomsnittlige lydnivå for hhv. dag/kveld/natt med tillegg på 0/5/10 dB.
L_{evening}	A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.
L_{night}	A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.
L_{AFMAX}	Gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene LAF (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.
Impulslyd	Med impulslyd menes kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen « highly impulsive sound » som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.